

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Fleita Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Ur-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
munkáltsáira vonatkozó felszám-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-66 szám,
hová a lap szellemi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Másodvirágzás.

Nagybecskerek, márczius 9.

(—s) A budgetvita, mely eddig is mindig a vég nélküli való szónoklásoknak sora volt, ezuttal még eddigi mérhetetlen terjedelmén is túlcsapott, amennyiben tegnap még az appropriacionális szavazás megejtése után megint kiújult és most valószínűleg másodvirágzás stádiumát éli. Ha így folytatja képviselőházunk, akkor ma-holnap egyébből nem is fog állani a törvényhozás munkája, mint hogy egész esztendőn keresztül a budget tárgyalása lesz napirenden és egyébről nem lesz szó a parlamentben, mint a kormány iránti bizalomról vagy bizalmatlanságról. Hogy ennek mi a praktikus célja, azt az ellenzéki szónokok temérdek beszédükkel éppen nem voltak képesek megértetni, mert hisz a budgetet nem a kormánynak, hanem tulajdonképpen az országnak szavazza meg a törvényhozás.

De hát a mi képviselőházunkban a minden áron való ellenzéki eszékedésnek egész serege van. Azelőtt est a politikai hitvallást bár nyíltan ízték, de mégis legálább szépitgették és lepleztek, most azonban már tartózkodás nélkül kijelentik az ellenzéki szónokok, hogy nekik első és legfőbb politikai céljuk a kormány megbuktatása, ebben kulminál összes ambíciójuk. Ez az álláspont jutott kifejezésre Beöthy Ákos beszédében, aki nyíltan est mint rendszert fölláította és magát annak hívéül vallván, annak politikai szükségét és jogosultságát igyekezett bebizonyítani. Valóban nem szorul bővebb magyarázatra, hogy ez nem egyéb a legridegebb politikai ezinizmusról, mely az elveket teljesen sutba dobja és egyszerűen személyek ellen irányuló taktikázást gyakorol. Rá is olvasott Beöthyre az ősz Helfy Ignác, tehát ellenzéki s nem is kormánypárti ember, és pedig nem csekélyebb és illetékebb politikus szavaival, mint Kossuth Lajoséval, aki tudvalevőleg annak idején egyenesen kötelességévé tette az akkor még meg nem hasadt szélsőbal oldalnak, hogy az 1848-iki alkotmány elvei-

nek részét képező egyházi-politikai reformokat — bár azokat 67-es alapon álló kormány kezdeményezte, mozdítsa elő. Sőt azt sem mulasztotta el Helfy nagyon helyesen fölemlíteni, hogy maga Apponyi, mikor a közigazgatás reformjáról volt szó, az elv érdekében nem késett a kormányt támogatni.

De hát azóta változtak a körülmények. Apponyi kitalálta a nemzeti aspirációkat, elnevezte pártját — megkülönböztetve a szabadelvű párttól — nemzeti pártnak, és ez által, de legkivált tegnapielőtti nagy beszédével valószínűleg kínai falat vont maga és a szabadelvű párt között, de egyúttal a kínai falat Apponyi a maga és a gyakorlati politika között is örökre fölépítette, mert arra a térre, amelyre Apponyi eltévedt, midőn a nemzet felségjogának a korona felségjogai rovására való bővítéséről beszélt, sohasem fogja őt követni az ország. Hisz ez valószínűleg beharangozás a nemzet és a korona közti konfliktusok földidézésére.

Apponyi végül mintha maga is megjegyezte volna a tendenciáktól, azt jelentette ki, hogy ha arról meggyőződnek, hogy félrevezette a nemzetet, akkor — félreállana. Ez a kijelentés vagy nem őszinte kijelentés, mert Apponyi bizony éppen nem úgy fest, mint aki tévedését válna belátna, vagy ha mégis őszinte és igaz, akkor ugyancsak nem nagy-munka és küzdelem kitarására vall, mert bizony az aktív politikusnak nem abban áll a kötelessége, hogy a nemzetét elhagyja, ha félrevezette, hanem, hogy visszavigye a helyes útra.

Egyébiránt a szavazás Bánffy Dezső báró miniszterelnök beszéde után eredményében megmutatta, hogy az ellenzék által gyengének kikiáltott kormány mennyi erkölcsi és számbeli erővel bír.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház szombaton tárgyalja a különböző vasúti javaslatokat, azután a közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslatot, azután első sorban a kérvények egész sorozata kerül napirendre, köztük a Kossuth Lajos emlékének törvénybe iktatását tárgyaló kérvények is. Az országgyűlésnek folyó harmadik ülészeit csak a húsvéti szünet után zárják be és utána megnyitják a negyedik ülészeit és újra megválasztják az elnök kivételével a tisztikart, valamint a bizottságokat és a delegáció tagjait.

A dezentor-politika.

Nagybecskerek, márczius 9.

Minden ország és nép tapasztalata arra tanít, hogy az államférfiai tevékenység mindig csak a politikailag lehetségesnek tudománya lehet.

Ezért lett a magyar pártalakulásban sajnálatraméltó és ragadós betegség, hogy Apponyi gróf a lehetetlenség politikájának parlamenti korgeségére fecsérelti tehetségét és ékesszólásbeli tüzijátékművészetét, holott a magyar nép már mit sem akar tudni a genálian szerkesztett frázis-csöplőgépek értelmetlen lármájáról, mert Magyarország fejlődése nem enged, hogy feltartóztassák ily elemek, melyek a saját közpelt szellemnagyságuk és egy fanatikus frakció lakáság szervezelmusa által elvakítva, a politikai fél-istenítés nagyzási hóbortjához szoktak.

Apponyi gróf, sajnos már oly régóta belebeszélte és beszéltette magát a fanatikus pártbálványimádás ez önámításába, hogy megtestesült benne ez a magyar parlamentre néző veszedelmes lehetetlen politika és az irtózás a gyakorlati reformokon való munkálkodástól. A magyar népjellem történelmi függetlenségi érzéke már régen felzúdult a ragályos szellembutítás ellen, amely talpnyaló hízegekben és az értelemről való lemondásban, egy eleven, csalhatatlannak kikiáltott politikai bálvány előtt, jut kifejezésre. A magyar nemzet közlelküsmérete és öröklött lovagias tisztességérzete annál inkább felháborodott ezen a politikai fetisimádáson, minthogy a botránycsinálás mesterségéhez különös tehetséggel bíró több fő-fő minden egyéb és kajdászni j l tudó ministráns a legfogósebb erőszakoskodással, a szabadelvűség vezérei ellen intézett ostoba gorombaságok és perfid személyes támadások által a magyar parlament tekintélyének ártnak. De különösen visszaszított azok a kísérletek, melyek ép oly otromba, mint illetlen élcekek és affektált tréfálódzás által a nevetségesség elemét akarják beleszélhámozni a vitába, holott Magyarország közvéleménye a politikai bohócz- és akrobatamutatványok olcsó csirkuszudományának e nagy mestereit és művelőit tanonczaikat már rég a nevetségesség átkával sújtotta. Ausztriában talán vegetálhat a lármás

A „TORONTÁL” TÁRSZAJA.

IZA ASSZONY.

Irtá: Vojtkó Pál.

Valamelyik fűrdőn fogott magának egy rokkant kapitányt. Az öregnek eszébe sem jutott volna, hogy megházasodjék, de Iza a huszonhétéves leányok elzántságával és vakmerőségével vetette ki a hálót s az ősz udvarló „beugrott”. No hisz volt szennáció otthon.

- Ez hát a vége?
- Erre várt olyan sokáig?
- Esért kosarazott ki mindenkit?

Iza azonban mosolygott s boldogan simult a vén atillához. A világ nem tehetett egyebet, mint hogy belenyugodott a dolog folyásába. Utóvégre is a guszatusok különfélek.

De azért mikor végigmentek a sétáter gesztonyesorán, az ismerős szeladónok összenéztek és szemtelenül esettentettek a nyelvükkel. Mert a „völegény” kissé húzta maga után az egyik sarkantyuját s látszott hogy nehéz neki a bizalmasan karjára támaszkodó édes teher. A menyasszony pedig friss volt és kíváncsú, csupa élet...

— Fiuk, csak okosan...

Hanem a fiuk nem csinálták okosan. Orczátlan nyíltsággal szellőstettek kioszkok és hotelek asztalai fölött a kapitányék házi ügyeit s Iza asszonyról nem a legtisztességesebb hangon szóltak. Egy megjegyzés, a javából, eljutott a

menyecske fülebe is. Arcába kergette a vért, aztán sirva fakadt és sirt egész nap.

A férj megkérdezte:

— Mi baja gyermekek?

Az asszony a nyakába ugrott, összeoskolt és még jobban sirt:

— Semmi, semmi...

S ettől fogva az öreg nem kérdezett semmit, de komor lett és szótalan. Komor és szótalan, azonban nagyon jószágos, a milyen egy szerető apa szokott lenni a gyermekekhez. Gondos aggodalommal óvta mindentől, hordta neki a sok ajándékot s ha az asszonyka mindezekért csókra csacsorította ennivaló száját, gyöngéden két kezébe fogta azt az aranyos, szőszke fejet s oda értette ajkait a szép, sima homlokhoz.

Iza ilyenkor felkiáltott:

— Nini, hisz maga sir!

— En nem szoktam sirni...

Egy este valami hangveresnyről jöttek haza. Be sem vették a végét. Az asszony fár dtuak mondta magát, tényleg pedig nem állhatta tovább a szemtelen látszóvöszést. A hogy haza értek a szőnyeggel borított csendes fűszekbe, felélegzett; de azért szorult a torka, mint a ki végtelen keserűséget fojt magába. Sirni való kedve volt megint.

Férje észrevette. Megvárta, míg a szabadelvű leány leforrázta, elébük adta a theát s a mikor egészen magukra maradtak, jószágos szelid hangon oda szólt:

— Maga, Iza, boldogtalan...

Valahogy olyan különösen meleg volt ez a

hang és meghitt volt köröskörül minden. A lakályos otthon, a kályhában lármázó tűz, a virágos spanyol fal, a bizalmasan ketyegő óra s a lámpa barátságos fénye, mely világos kört vetett a fehér abroszra.

Iza felnézett, egy ezüstös fejre esett tekintete, a fehér bajusa olyan jól állott ahogy a barna, katonás archoz, a szemek annyi becsületet, jószágot sugaroztak s az ajkak körül egy fájdalmas vonás még emlékeztetett az imént elhangzott szavakra:

— Maga, Iza, boldogtalan.

Oda boruljon-e a nyakába, elsokogjon mindent, hogy mit tart róluik a világ, hogy nincs békessége az arczátlan mosolyoktól, gunyos megjegyzésektől? E keserítse e, dühbe hozza-e, botrányt rendeztesen vele, kitegye a párbaj esélyeinek? Nem tudta, mit tegyen. Csak őszinte, hogy szereti azt a becsületes fejet és gyűlöli teljes szívvel az embereket, a mért el akarják szakítani tőle. S mind az a keserűség, a mely eddig fojtogatta, kitért belőle s mind az a köny, a mi szívére nehezedett, most kiomlott feltartóhatatlanul mint a záporosó. Az asztalra borulva sirt.

A kapitány fölkel, oda ment hosszá, megkereste a kezét, megfogta szépen és azt mondta: — Bocsolásom meg nekem — s ezzel indulni akart a szobája felé. Az asszony utána futott, görcsösen belekapaszkodott a nyakába, fejt oda-furta a férfi melléhez. Mondani akarta, hogy nincs mit megbocsátania, hogy szereti, hogy menjenek el innen messzire. Egy se jött ám az

HIREK.

Tájékoztató.

- Március 10. A nagybecskereki szőnyeggyár közgyűlése.
- Március 10. A délmagyarorsz. gépgyár r. t. közgyűlése.
- Március 11. A közigazgatási bizottság ülése.
- Március 12. A Szlavianszky-terezett hangversenye a színházban.
- Március 12. A tüzoltó szövetség ülése.
- Március 14. A jegyz. tanf. hallgatók ünnepélye.
- Március 15. A kereskedő ifjak ünnepélye.
- Március 24. A jótékony négyzet közgyűlése.
- Március 24. A tor. athl. klub házi viadala.
- Május 16-19. Országos vásár.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nek részére kedden és pénteken délután.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő főispán március 14-én a nagybecskereki társulat holnapi választmányi ülésén elnököljön.

— **Árvíz Torontálmegyében.** Daniel László alispán, mint hogy a tegnapi estig érkező táviratok a Bega egyre nagyobb emelkedését jelentették, különvonaton Ótelekre indult, a hova éjszai egy órákor meg is érkezett. Ott várta már Bulyovszky műszaki tanácsos, akit a földművelésügyi miniszterium Kanakról Ótelekre rendelt, hogy Daniel alispánnak a védekezési munkálatokban műszaki tanácsosul szolgáljon. Az áradat az egész éj folyamán egyre nőtt: ma reggeli nyolcz órákor pedig az ujjvári és aurétházi töltéseken átszárt a lázas gyorsasággal készülő nyugtatók elejét vették a katasztrófának; a víz ezenül csak vékony erekben szivárgott át a töltésen. Dél előtt tíz órákor jelentette az óteleki vízmérczénél álló gátőr, hogy az ár négy centimeterrel apadt. — Dél előtt 12 órákor érkezett telegramm tudatja, hogy a víz az aurétházi és ujjvári töltésvonalon öt kilométer hosszúságban tullepte a gátat; a hamarosan felépült nyugtató egy lányira tartja a megdagadt vizeket. — Egy órákor Bulyovszky műszaki tanácsos közölte telefonon, hogy a Temesvárról érkezett jelentések szerint a víz felülről apad, Ótelek és Dinyás közt azonban válságos a helyzet, bár az apadás némi reményt nyújt a katasztrófa elhárítására.

— **Daniel Ernő Abbaziában.** Daniel Ernő kereskedelmi miniszter, a mint értesülünk, a legközelebbi napokban hosszabb tartózkodásra Abbaziába utazik.

— **Purim.** Zsidó polgártársaink holnap tartják örömmünnepüket a purimot. A régi szokás-hoz híven e nap s a rá következő nagy ünnepi mulatozásokkal van egybekötve. Legtöbb háiban purim-asztalt állítanak, amelyhez mindenkit szívesen látnak.

parlamenti gigerlik és demagóg rabulisták ilyen klikke, mert sok kiabálással és kevés észszel ideiglenesen felhazudta és felkiabálta magát egy terrorista frakció jelentőségéig. Magyarországon azonban a botrányosinálók és politikai bohócok ily klikknek alakítását megbélyegeznék és elnyomná a közvélemény megvetése. Ausztriában létezik is ez a parlamenti torzszülött, mint önálló frakciója a hivatalos botránypolitikuskoknak, akik a ragalom nyaktüdejével meg tudják félemlíteni azokat, a kiknek hiányzik a politikai bátorságuk és a tulajdon parlamentjük méltóságának tisztelése. A magyar nép azonban sokkal bátrabb és lovasiasabb, hogysen be lehessen csempészni a politikai diszkusszióknak ezt az épy oly brutális, mint ostoba meghamisítását a magyar parlamentbe. Magyarországon egy komoly politikust sem fog megfélemlíteni az ily botrány ipar humbergja. A szabadelvű párt szónokai, mióta Bantfy Dezső báró minisztereink a pártvezetést átvette, szerencsére nem szorítottak többé a pusztá védelemre, hanem a magyar képviselőház méltósága érdekében győzelmes tamaradast intéztek egy aulfordi parlamenti helytelen seg becsempeszesése ellen.

Apponyi gróf annyira hozzászóltok a lehetetlenség pontikájának veszedelmes, munkarontó tanaihoz, hogy a saját tehetetlensége folytan vagy pedig a keho asarat hjan keptelen lesz meghit barátait és a neki szóló balványimadás főpapjait a pontikai bohócokodas gyalazatos rendszerétől visszatarítani.

Lang Lajos elbádó államferfiásan okos, szellemes záróbeszédének rendkívüli parlamenti sikere volt. Ez a beszéd valóságos viviszekciót végzett Apponyi gróf beteg pontikáján. E beszédben megcafohatatlan logikával be van bizonyítva, hogy ez az Apponyi-féle politika soha sem tett egyebet, mint beszédekkel szinompás láthatart festett, reformokat sürgetett, de a mikor a reformkérdések megoldására került a sor, a reform zászlojától gyávan megfutamodott és újabb frázis szavallatok leg-ürubo, legsötetebb kódébe húzó dott vissza.

A szabadelvű párt a döntés pillanatában a saját létét tette kockára, míg ellenfelei, a reformokért vívott harc napjaiban, a haladásnak önmaguk által is magasztalt zászlójától, semmisürigyek alatt, gyávan megszöktek. Az ily szökevény pártnak nincs sem joga, sem képessége, hogy nagy ezélokot tűzzön a nemzet elé. Hasonlóképen szellemesen megbélyegzi Lang beszéde az Apponyi gróf tiszteletére szervezett tömjénező személykultusz oktalanságát, és megemmisítő itéletet mond ama botrányosinálók felett, a kik nem a szellemi harc fegyvereivel küzdenek, hanem az utca sarát markolják fel és azzal dobálódznak a magyar parlamentben.

— **Március 15.** A szabadság ünnepére készülnek az ország minden részében. A nagybecskereki társulatok és egyletek egymásután hívták össze választmányaik, hogy a nagy nemzeti ünnep méltó megülésének módzatait megbeszéljék. Az ezen megbeszélések során megállapított ünnepségek programja, amiket alább közlünk, eléggé bizonyítja, hogy az ideai március 15-iki ünnepség méltó lesz a nagy nap kívánaihoz és fényben, igaz hazafias lelkesedésben épen olyan szép és meglelend, mint az az utóbbi években Nagybecskerek városában mindenha volt. Az ünnepségek részletes programjait, amelyek közül eddig csak a jegyzői tanfolyam hallgatóké, és a kereskedő ifjak egyletei ismeretes elöttünk, alább adjuk közre:

A jegyzői tanfolyamhallgatóknak március 14-én a kaszinóban megtartandó estélye a következő programmal megy végbe:

1. „Szózat“;
2. Felolvasás. Tartja: Hadfy Döme kir. közjegyző;
3. „Talpra Magyar“ (Petőfi Sándor). Szaválja: Bacsó Mihály jzói t. h.;
4. Liszt Ferenc: „V. Rhapsodia“ és Raff: „Polka de la reine“ zongorán előadja: Kokits Elza;
5. Március idusán. (Inczedy László.) Szaválja: Oszti Andor jzói t. h.;
6. „Hymnus“.

A kereskedő ifjak együletének jótékony célra, különösen a muzsikai szűkölködők javára e hó 15-én este nyolczkor a Koronaszálló nagytermében rendezendő ünnepsége, a melyet tánc követ, a következő műsorral megy végbe:

1. „Szózat“, éneklé a négyes férfiak.
2. Pollák: „Éjjeli zene“, éneklé Nocker János.
3. Faustból duo, előadja zongorán Kokits Elza és harmonikán Kokits János.
4. Krausz Vincze: „A kápolna“, éneklé Lewin Ármán.
5. Humoristikus felolvasás, tartja dr. Kardos Samu.

— **Esküvő.** Péter István, m. kir. pénzügyi fogalmazó, a nagybecskereki pénzügyigazgatóság jelesképzetségű, rokonszenves tagja e napokban vezette oltárhoz Budapesten a belvárosi főtemplomban a bájos öz. Hazay Gyuláné szül. Petényi Gabriella urhölgyet.

— **Elítejelmezestély Nagyszentmiklóson.** A nagyszentmiklósi ifjuság, Bayer Károlyival az élen serényen készülődik arra a nagy szabásúnak ígérkező elitejelmezestélyre, amely, mint már emlitettük, e hónap 16-án megy végbe az odaváló Fekete- és as-fogadó disztermében. Az estélyre a hölgyek jelmezben, az urak pedig bál öltövényben jelennek meg.

— **Alamizsna helyett munka.** A bosszu, rendkívül kemény tél és a gabonárak folytonos csökkenése az ország nem egy vidékén sanya u nélkülözés terhét rózza a szegény napszámos osztályra. Hogy kellessen ezeknek nyomorúságán rögtönösen segíteni a nélkül, hogy evégből magánosok könyörödományát, avagy a politikai hatóság anyagi megeröltetést provokálnák, Mokrinskösség követésreméltó pédaadása bizonyítja legfényesebben. A derék község képviselőtestületének tegnapi közgyűlésén ugyanis, mint nekünk írják, nagy lelkesedéssel fogadták el Domba László kösségi jegyző indítványát, amelynek

ajkára, csak zokogni tudott, könyvtől ázott arózával a férfi ajkát kereste. Ez elvonta fejét a osók elől:

— A homlokát, gyermekem! Így . . .
S magára hagyta.

Mondják, hogy mikor az asszony a lóvesre félrülten berohant a ferje dolgozó szobájába s meglátta a kapitányt vérben fetrengeni, szó nélkül összerogyott. Egy hónapig olyan volt azután, mint az alvajáró, nem akart enni, nem tudott beszélni, csak nézett maga elé, homályba borult szemekkel s folyton jart-kelt, akár a kertreczbe zárt vad. A legkisebb szöjre összeresztent, ha megszólították, mintha nehezáლობól ébredt volna, tévetegeten és lomhán bamult körül: sirni, azt nem tudott. Egyetlen könyve sem hullott a ferje után.

Az orvosok féltették, felügyelet alá helyezték. Az anya is eljött, nem mozdult mellőle és siratta a leányt. A kis város pletykája pedig megindult. Mindenki tudott valamit es mindenki mást tudott. A fiatal asszonyt természetesen, sajnálták. Fölkapták persze a dolgot a helyi lapok is. Emelygös tudósításokat hoztak egyremásra, melyekben sok volt a szinezés és kommentár, de annál kevesebb az udvarias kimélet. Ilyen réven a főváros lapjai is tudomást vettek az esetről s akadt egy helyi író, a ki pláne novellát faragott az egészből, erősen vidékies izű, rémes novellát, melyben a megcsalt férj megöli magát, a hűtlen asszony pedig megőrül. Ah, bigyjék el, azért kiálhatatlan egy vidéki kis fészék, mert az emberek nagyon is sokat

törődnek egymás bajával, mert még csak békeségben megse lehet hálni, el se lehet gyászolni egy halottat.

Iza asszony anyja is így gondolkozott bizonyára, mikor egy szép tavaszi napon leeresztette az indóházati kis villa redőnyeit s elvitte a gyászruhás özvegyet a fővárosba. Vagy talán az orvosok miatt mentek fel, talán intézetbe kellett adni a betegét? Az is meglehet, és tovább utaztak aztán valamelyik fürdőbe? Elég az hozzá, ott hagyták a várost és egy évig nem tudott róuk senki semmit.

Mikor egy késő tavaszi délelőttön megérkeztem a szóban forgó kis városba s ismerkedő sétát tettem a déli korzón, a sok szép leány között szemembe ötlött egy gyönyörűséges asszony. Aranyöske hajával, kecses szabású tavaszi felöltőjében olyan volt mint egy hamvas, bársonyos thearózsza. A tavaszi napsugár beragyogta, az arany legyek körülzummögtek, s a merre lépett, meleg, bódító illat maradt a nyomában.

— Ki ez? — kérdeztem rajta feledve szememet.

— Iza asszony . . .
— Iza asszony? . . .

Tehát egy évig nem látták s egy év múlva megszépülve, megvigasztalódva, újra eljött beszélgetni magáról. Most már nem bántották a kíváncsi tekintetek, nem fájt neki a mosoly, a csintalan szó, nem bosszantotta a „fiatalok“ szemtelenkedése. Ellenkezőleg ő maga provokált bókot, bi-

zalmaskodást, okot adott a merészkedésekre, mert végtelenül kaczer lett és hiu. Oh, egy év alatt sokat változhatunk.

Nemsokára borzasztó hire terjedt annak az asszonynak.

— Állandó udvart tart maga körül. Magába bolondítja az egész megye fiatalságát. Mindenkit csalogat s a vége az, hogy kikaczagja. Ketten már föbe lötték magukat érte, átok van a szemepillautásán, halál a mosolygásában. Közveszélyessé válik.

Egy házi mulatságon személyesen is megismerkedtem vele. Tíz percet se beszéltem vele, de már bízsergett a szívem. Valami bódító volt az öltözködése, ingerlő a kaczagása. Magam szemével láttam, hogy bolondított el fölőra alatt egy gyerek poétát, egy gigerli hadnagyot és egy agglegény főjegyzőt. Meg is írtam annak idejében egy tározásban s elneveztem „gyujtogató“-nak. Azóta, mint hallom, egyre gyujtogat. Bámulatos pártikat koszaraz ki. Valóságos pyrománia fogta el.

Tudják? Nekem ugy hirtelen felöltött: hátha ez az asszony nem örült kedvtelést és csupán, de egy jószágos halottjáért áll iszonyu bosszút? En sejtem, mindvégig özvegy marad, hogy hamvadó szívének utolsó paraszából is osóvát és veszedelmet készítsen valaki számára.

Mert mindenre képes az asszony . . .

értelmében a község 75 nélküli családján egy segitenek, hogy a község által már évek óta tervbe vett belvízelcsapoláshoz szükséges földmunkát ezek azonnal kezdjék meg és fizetésükre utólagos jóváhagyás reményében egyelőre 1000 frtot utaltak ki a községi pénztárból.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi magyar kir. miniszter Panceova város közönségének, a Petrovoszellótól Réva Ujjfalun át Panceováig, illetve a Petrovoszellótól a torontáli helyi érdekű vasutak Ferenczhalom állomásáig vezetendő gőzmozdonyu helyi érdekű vasutovonala Ürményi Bernát országgyűlési képviselőnek annak idején megadott, illetve meghosszabbított és a város közönségére átruházott előmunkálati engedélyt a lejáratától számítandó további egy évre meghosszabbította.

— **A Szlavianszky-hangverseny.** Kedden, e hónap 12-én lesz alkalma a nagybecskereki műértő közönségnek, a Szlavianszky nővérek mindenhol óriási dicsőretekkel emlegetett énekművészetét a városi színházban élvezhetnie. Szlavianszky Nadia, Olga és Heléna, akik holnap Verseczen hangversenyeknek, mint értesülünk, e hónap 11-én, hétfőn érkeznek ide, hogy a 12-iki hangversenyükre kellően kipihenessek magukat. A nagyérdemű előadására a Mangold-féle könyvkereskedésben válthatók a jegyek.

— **Csőd és fizető-képtelenség.** Klauber József temesvári aranyműves ellen a temesvári törvényszék csődöt nyitott. Csődb. Kuttel Samu, tömeggond. Buding József dr., bej. h. ápr. 16. felsz., h. máj. 9 — A Kovács-testvérek szegedi rövidáru kereskedő üzég, melynek Budapesten az Andrassy-uton is van üzlete, fizetőképtelen lett. A cég passívái, mint értesülünk, negyven ezer forintot tesznek.

— **Egy nagybecskereki párbaja Kulán.** Körber Zsigmond kulai aljárásbíró és dr. Billitz Béla nagybecskereki ügyvédjelölt, aki most Kulán időzik, tegnapelőtt véres kardpárbajt vívtak, mely dr. Billitz jelentéktelen megsértésével végződött. A párbajra az adott okot, hogy egy szóbeli tárgyaláson dr. Billitz a jegyzőkönyv aláírását megtagadván, Körber aljárásbíró ezen eljárás dísznóságának és tisztesség-telenségét mondta. Erre Billitz az aljárásbíró szemtelen embernek nevezte és provokálta. A párbaj után felek nem békültek ki.

— **Királysértés.** Tegnap a budapesti törvényszék királysértési pört tárgyalta. Gelléri Miksa hírlapíró ugyanis az elmúlt évi december hó 10-én „A király mulat” címmel egyik hírfői újságban, a welsi udvari vadászatot perszifálta, azt mondván, hogy az a róka, melyre a király vadászott, nem róka, hanem közönséges klerikális kuvasz volt. Az esküdtsek hét szóval 5 ellenében látott a cikkben királysértést s felmentő verdiktet hozott, mire a sajtóbíró is felmentette Gelléri.

— **Gyilkossággal vádolt stájerolás.** Nagyszentmiklósi levelezőnk híradásához képest A stájerolás áldozata azimen meg volt írva, hogy Schlesinger odavaló kereskedő megmérgezte magát szerezésével, amiért háziura ötven forinttal felemelte a házberét. A megvádolt stájerolás ártatlanságát napnál világosabban deríti ki a szegény öngyilkos Szegeden lakó testvéröcsésének a szomorú esetre vonatkozólag előadott következő közlése:

Schlesinger Zsigmond nem lakbérfelemelés miatt követte el szerencsétlen tettét, mert ő rendezett viszonyok között élt, üzlete van, mely 1000—1500 forint értékét képvisel. Tettének okát nem tudhatták ugyan meg tőle, gyanítják azonban, hogy ez egy perében beállott kedvezőtlen fordulatra vezethető vissza, amiről öcséséhez intézett utolsó levelében igen elkeseredetten tesz említést. A szerencsétlen pedig, mint öcsésének megvallotta, nem most szerezte be, mint a közleményben említve van, hanem ez már hosszabb idő óta volt birtokában.

— **The Mutual.** Newyorkból érkezett kábeltelegramm tudatja, hogy a Mutual biztosító társaságnak, amelyet itt, Weisz Izidor, Weisz Hermann nagybecskereki üzég egyedüli tulajdonosa képvisel, múlt évi mérlege a következő számadatokat tartalmazza: 1895. január 1-jével a társaság biztosíték alapja kitett 1060 millió frankot, 93 millió frankkal többet, mint 1894. január 1-jén; a teljesen tehermentes tartaléktőke 116 millió frankra rug, 23 millióval többre, mint tavaly ugyanily időben; a múlt évben a társulatnak 248 millió frank volt a bevétele, ami 1893-al szemben 31 millióval többet jelent.

— **A pilseni versenytársa.** Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét a nagy-szentmiklósi serföldének lapunk mai számában fogalt hírdetésére.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 9-én.)

Budapest, március 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mióta kiadódott a jelszó az ellenzéken, hogy a helyesen fel-fogott parlamenti élet nem egyéb, mint minden áron, akármilyen eszközzel, kormányt buktatni, már csak csodálkozni sem lehet azon, amit az Apponyi-Ugron-Polónyi-hoz címzett legújabb fegyverbarátság kieszel. Nil admirari: ezzel kell, hogy tegye tul magát a parlament higgadtabb, józanabb része mindama furcsaságon, a mit most folyó vita nap-nap után felszínre vet. Ime, azt hihette volna az ember, hogy az appropriáció általános vitájának szinte a hihetlenségig elnyújtott szóáradásban a legbőbeszédűbb ellenzéki kebel is elsihatha a kormány irányában érzett bizalmatlanságának különféle-különlétebb okait. Hu ábránd. A részleteknél újfent megeredt az ellenzéki panasza zuhatag. Tegnap és ma majdnem minden paragrafusnál történtek ellenzéki felszólalások. Issekutz Győző, Polónyi Géza és Ábrányi Kornél szóltak ma a részletekhez, utánuk még Helfy Ignác beszélt személyes kérdésben, ami viszont Apponyi Albertet meg Ugron Gábort készítette felszólalásra. Ugronnak malörje esett a felszólalásával. A székely rhobonbanok ivadéka ugyanis elfelejtette, hogy egyházipolitikai hitvallásának melyik fejezeténél tart most és mai beszédében nagy emfázissal tagadta, hogy ő az egységes házasság-jogot pártolta volna. Csávossy Béla zúgó éljenzés közt jött a nagy pártbontó meghibbant memoriájának a segítségére, figyelmeztetve Ugront a függetlenségi és 48-as párt szózatára, amely elfogadta az egyházipolitikai reformokat. Gunyostaps kelt amikor Ugron Gábor ki próbált eviczkelni a hinárból, amelybe memoriájának gyöngesége juttatta. A párthatározatok, ugymond — csak azóta kötelezik őt, mióta újból belépett a pártba, a szózat pedig előbb kelt. Az ülés végén Horánszky Nándor interpellált. Hétfőn folytatják a részletes vitát.

Obstrukció.

Budapest, március 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A parlament mai ülése alatt hire járt a folyosókon, hogy az ellenzék eltökélte magát, miszerint obstrukciót csinál az appropriáció részleteinél.

A millennium.

Budapest, márcz. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A millenniumi országos bizottság tegnapi értekezletén Bánffy Dezső báró miniszterelnök kijelentette, hogy a millennium elhalasztására semmi szükség nincsen.

Lanfrancioni Enea öngyilkossága.

Budapest, márcz. 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pozsonyból telegrafálják, hogy Lanfrancioni Enea milliomos mérnök, a vaskorona-rend lovagja, országos hírű műgyűjtő az éjjel palotájában fűbelőtte magát.

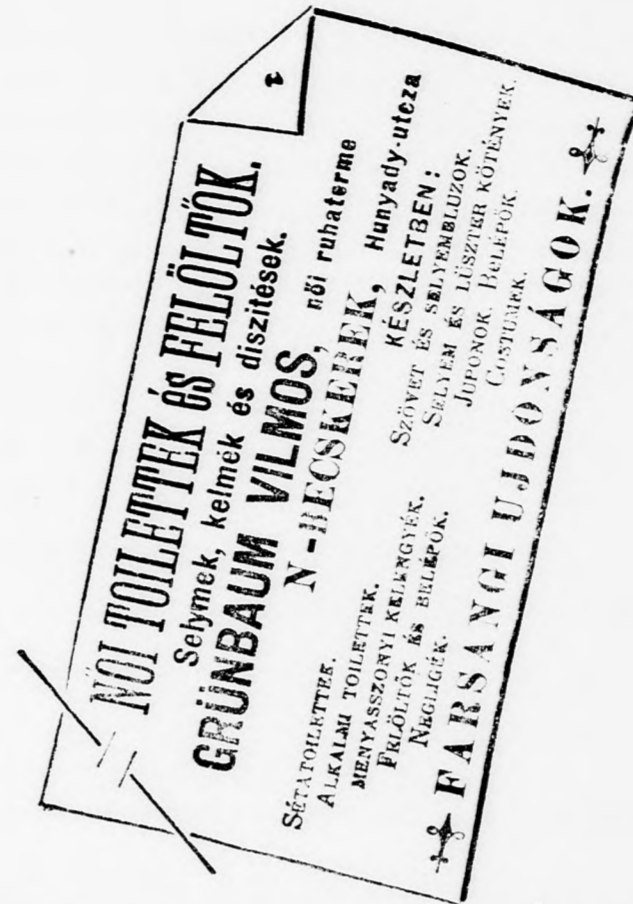
Lanfrancioni Grazioso Enea, mérnök és szakíró, szül. 1850. május 30. Pello községben, Lombardiában. Ifjan hazánkba jött, megtanult magyarul és végleg itt telepedett meg; irt magyarul, németül és francziául vízépítészeti kérdésekről. Ritka becses gyűjteménye van régi magyortörténeti rajzokból és metszvényekből, melyek az 1885-iki országos kiállításon élénk figyelmet keltettek.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Nyilttér.

Alapít. 1876. Kitértetve 1883. Gyapju és gyapjú divatkelmék.
OETTINGER & Co., ZÜRICH, (Schweitz).
A legdivatosabb úri-, gyermek- és női ruhakelméket portomantesen szállít lakásoni kézbesítéssel.
14 kr.
méterenként a legkitűnőbb minőségig.
Gazdag tartalmu mintagyűjtemény bérmentve.
Színezett divatképek ingyen.

(187-4.1)

*) Az e rovat alatt közöltékekért nem vállal felelősséget a szerk.

1888. sz. kig. 1895.

A párdányi főszolgabírószágtól.

Pályázati hirdetés.

Az üresedésbe jött Szerb Szt.-Márton községi jegyzői állásra, melylyel 652 frt 60 kr készpénz-fizetése, továbbá fa- és szalma-átalány címén 82 frt, a járáson belül tejesítendő utazásokért 40 frt évi átalány, a járáson kívüliekért 3 frt napi-díj, szabad fuvar vagy vasuton II. gőzhajón I. osztályu menetjegy, eivégre a községhez illetve jegyzői lak felépítéséig 168 frt évi lakbér és 400 övényi kertnek s a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjaknak élvezete van összekötve, eszennel pályázat hirdetetik.

Mihez képest felhivatnak mindazon szigorított jegyzők, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint a kellő minősítvényekkel előtett pályázati folyamodványaikat, melyekben a magyar és szerb nyelvnek írás és olvasásban való ismerete is igazolható lesz, alólírott hivatalnál f. évi márczius 31-éig okvetlenül benyujtsák.

A választás f. évi ápril hó 4-én d. e. 10 órakor Szerb-Szt.-Márton községhezánál fog megejtenni.

Párdányban, 1895. évi márczius 2-án.

Torontálmege párdányi járás főszolgabírói hivatala.

(203-3.1)

Árverési hirdetés.

A vb. ifj. Schag Antal katalinfalvi lakos csődtömegéhez tartozó, a csődletár 1—20. t. a. felvett borok, üres hordók s butorneműekből álló és összesen 483 frt 76 kr-ra becsült ingók, csődbírószági határozat folytán Katalinfalva község házáánál 1895. évi márczius hó 13. napjának d. u. 3 órájaker nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladás alá kerülnek.

Nagy-Becsckereken, 1895. évi márczius hó 9-én.

Dr. Schlesinger Mór,

(206-1.1) mint vb. ifj. Schag Antal csődtömeggondnoka

Geiduschek L. J.
fajbaromfi-tenyésztése
Nagybecskereken.

Elárulit a következő fajtisza, nemes tenyészfajok kiköltésére

tojásokokat.

Cochin-China (sárga)	dbja 30 kr.
Brahma-Putra (világos és sötét)	dbja 30 kr.
Plymonth-Rocks (fehér)	dbja 50 kr.
Plymonth-Rocks (tarka)	dbja 30 kr.
Longshan (fekete, tisztalábú)	dbja 30 kr.
Olasz „Leghorn“ (fogyaszintu, legjobb tojásrakó)	dbja 20 kr.
Japán Bantam (fekete, legkisebb tyúk)	dbja 20 kr.
Angol Bantam (arany- és ezüst nyak)	dbja 20 kr.
Peking kacsák (fehér, igen nagy)	dbja 30 kr.

Az árak csak utánvét mellett küldetnek. Tíz darabon felüli megrendelésnél a csomagolás ingyen. (198-10.1)

A baromfi mindenkor megtekinthető Gymnasium-utca 22. számú házban.

Malomépitők

és malomtulajdonosok figyelmébe!

Az első eleméri lecsapoló-társulat tulajdonában lévő 2 kőre és 2 hengerre, valamint darakészítésre berendezett

müalmát

annak kedvezőtlen fekvése miatti csekély jövedelmezősége folytán eladni szándékozza.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a társulat hivatalos helyiségében Nagybecskereken.

(195-3.1)

Társ. elnökség.

Villanyos házi csengetyüt

valamint mind e szakmába eső munkákat olcsón és jól készít.

(179-10.1)

Geiduschek Ignác,

Nagybecskerek, Gymnasium-utca 22.

Megrendelések a környékről is pontosan teljesíttetnek.

41145. sz. tkvi 1894.

Arverési hirdetmény kivonata.

A törökbecsei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a begaszentgyörgyi takarékpénztárnak — Bodó János ellen 235 frt s jkai iránti végrehajtási ügyében a területén levő Torda község határában fekvő 91. sz. tjkvben foglalt A I. 1. sorsz. 526/156. hrsz. 2 hold 92 □-öl területű beltelek és 148. ö. i. sz. ház 730 frt kikiáltási árban; az ugyanazon sz. tjkvben A I. 2. sorsz. 526/695. hrsz. 708 □-öl szántó 86 frt kikiáltási árban 1895. évi május hó 1-ik napjának d. e. 10 órakor Torda község házában árverés alá fog bocsáttatni és a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság tkvi hatósága, Török-Becsen, 1894. évi december 27-én.

Jakabffy,
kir. jbiró.

200-1.1)

Uj sörraktár.
Uj sörraktár.
A pilseni versenytársa.

Értesitem úgy a t. vendéglősöket, valamint a t. magánfogyasztókat, hogy a nevezetes

nagy-szent-miklósi
serfözde-részvénytársaság

készítményeinek eladását Nagybecskerek és vidékére átvettem és úgy hordókban, mint üvegekben

Jenő főherceg-utca 9. szám alatt,

a nagy hid mellett állandó raktárt tartok.

A sör minőségére és ízére nézve szakértők véleménye szerint bátran állítható, hogy bármely belföldi gyártmánnyal kiállja a versenyt, sőt az utolérhetetlen pilseni sörhöz hasonló, miről próbamegrendelésnél meggyőződhetnek.

Szives pártfogásukat kérve, kiváló tisztelettel

(179-10.5)

Bröder Ignác, Jenő főherceg-utca 9. sz.

Megrendeléseket felvesz SONNENFELD EMIL szállító Hunyady-utca.

Uj sörraktár.

Telefon 35. szám.

Telefon 35. szám.

Kurländer Imre

Nagy-Becskerek, Korona-utca 585. szám, a gőzmalommal szemben.

Legjobb minőségű

száraz tűzifa.

Szagtalan valódi

POROSZ KÖSZÉN

a Wildensteinegen-Richterhof-féle bányából hőtartalom és minőségre nézve a szárazföld minden egyéb köszénét felülmúlja. (8-34.27)

!Pénz!

földekre és házakra
a legolcsóbb kamatok mellett

a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.

A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.

Pontos és gyors keresztülvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálak minden e szakmába vágó felvilágosítással bérmentve.

Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magánsorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevasárlása és eladására, nemkülönbön mindennemű szelvények beváltására. (131-26.8)

Igervények minden huzásra.

Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.

I. nagybecskereki váltó- és bizományi üzlet

Kadelsburger L.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp.-t
(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták. — Köszönheti ezen igazán biztos hatású háziszert nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert) készítményénél, csúznál (tagszaggatásnál), keresztosont-fajásnál, fej- és fogfájásnál, csipfájdalomnál, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknel is, mint leveztető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult háziszertnek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapest: Török József gyógyszerésznél. Csak a „Horgony“ védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók. Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

(21-14.6)

Egy hét szobából álló urilakas a megfelelő mellékhelyiségekkel, istalóval, kocsiszinnel és egy nagy szőlőkerttel kiadó. Ezen lakás esetleg két kisebb lakásra is osztható.

Közelebbit megtudhatni e lap kiadóhivatalában.

(186-x.7)